

Koronaviruksen vaikutukset työntekijän ja työnantajan oikeuksiin

IAU | KORONAVIRUS

Koronavirus on julistettu maailmanlaajuiseksi pandemiaksi ja se leviää nopeasti myös Suomessa. Tästä syystä Suomessa annettiin 12.3.2020 viranomaisohje, jonka mukaan matkustamista ulkomaille tulisi välttää. Ohjeen mukaan työpaikalta tulisi olla poissa kaksi viikkoa matkan jälkeen. Mitä tämä tarkoittaa palkanmaksun kannalta?

Työnantajien tulkintoja

Viranomaisohjeen antamisen jälkeen ilmailualan yrityksistä on kantautunut viestejä, jonka mukaan työnantajat ovat tulkinneet ohjetta siten, että työntekijän omatoiminen matka 12.3. jälkeen tarkoittaa työntöön estymistä työntekijästä johtuvasta syystä. Näin ollen työnantajalla ei olisi palkanmaksuvelvollisuutta siltä ajalta, kun työnantaja on määrännyt työntekijän pysymään kotona.

Työehtosopimuksen mukainen sairausajanpalkkakaan ei tule tässä tapauksessa kyseeseen, kun työntekijä ei ole työkyvyttönen. Kyse ei ole myöskään tartuntatautilain mukaisesta karanteenista, jonka ajalta

työntekijällä olisi oikeus Kelan maksamaan tartuntatautipäivärahaan.

Kielto ei vapauta palkanmaksusta

Voiko työnantaja siis keskeyttää palkanmaksun yksipuolisella päätöksellään? Vaikka nyt on kyse hyvin poikkeuksellisesta tilanteesta, niin koronavirus ei silti lisää työnantajan direktiovaltaa.

Työaikaista löytyy perusteet sille, milloin vahvistettua työvuorolistaa voidaan muuttaa työnantajan yksipuolisella päätöksellä. Muutoksista voidaan luonnollisesti sopia yhdessä.

Tästä huolimatta työnantaja voi kuitenkin kieltää työntekijää tulemasta töihin, mutta se ei vapauta työnantajaa palkanmaksuvelvollisuudesta.

Lisää kysymyksiä ja vastauksia

IAU:n jäsensivuilta löytyvä linkki SAK:n koostamiin kysymyksiin ja vastauksiin koronaviruksen vaikutuksista työelämään on edelleen ajankohtainen ja sieltä löytyy lisätietoa näihin tilanteisiin.

On myös hyvä huomioda, että koronaviruksen aiheuttamat vaikutukset työelämään ja

yhteiskuntaan laajemminkin muuttuvat päivittäin ja uusia ohjeistuksia annetaan sitä mukaa sekä viranomaisten että työnantajien taholta.

Oma lehmä ojassa

Viruksen taloudelliset vaikutukset koskettavat yhtäläillä työntekijöitä kuin työnantajiakin. Siten on ymmärrettävää, että työnantajat yrittävät minimoida omia taloudellisia menetyksiään tulkitsemalla viranomaisten ohjeita itselleen suotuisasti työntekijän tappioksi.

Ehkä juuri tästä syystä jokaisen työntekijän tulisikin ottaa vakavasti ulkoministeriön suositus välttää tarpeetonta matkustamista. Näin vältetään myös turhilta palkanmaksuun liittyviltä erimielisyyksiltä. Toisaalta kohta tämäkin ongelma näyttää poistuvan, kun ulkomaille suuntautuva matkailu muuttuu mahdottomaksi valtioiden sulkiessa rajojaan.

Mikäli olet joutunut tilanteeseen, jossa työnantaja on määrännyt sinut pysymään kotona ilman palkkaa, niin ole yhteydessä omaan luottamusmieheen.

Joni Kallio
lakimies, IAU